

Syömishäiriöliitto-SYLI ry:n vaaliteesit eduskuntavaaleissa 2015

Syömishäiriöt ovat yleisiä ja vakavasti otettavia sairauksia, jotka vaikuttavat merkittävästi sairastuneen ja hänen lähipiirinsä toimintakykyyn. Sairauden hoidossa on suuria aluekohtaisia eroja. Syömishäiriöiden esiintyvyydestä Suomessa on saatu tietoja vasta viime vuosina. LT Anu Raevuori arvioi että ikävuosiin 11 - 26 mennessä n. 20 000 tyttöä tai nuorta naista ja 3000 poikaa tai nuorta miestä on sairastanut tai sairastaa syömishäiriötä. Lisäksi 27 - 47- vuotiaista suomalaisista 69 000 henkeä on jossain elämänsä vaiheessa sairastanut psykiatrisen häiriön kriteerit täyttävän syömishäiriön*. Näiden tietojen valossa syömishäiriö koskettaa satoja tuhansia suomalaisia: syömishäiriö ei aiheuta kärsimystä ainoastaan sairastuneelle, vaan kyseessä on aina koko perheen sairaus. Syömishäiriö voi uuvuttaa myös vanhemmat, sisarukset ja puoliset.

*Lähteenä käytetty tutkimuksia: Isomaa ym. 2009, Raevuori ym. 2009, Keski-Rahkonen ym. 2009, Keski-Rahkonen ym. 2007

1. Liitto toivoo resursseja oppilashuollon, perus- ja työterveydenhuollon henkilökunnan kouluttamiseksi varhaiseen puuttumiseen sekä syömishäiriötä sairastavan ja hänen läheisensä kohtaamiseen.

Syömishäiriöliitto-SYLI ry näkee varhaisen puuttumisen ja kohtaamisen osana sairauden ennaltaehkäisevää työtä. Lähtökohtainen ongelma syömishäiriöiden hoidossa on se, etteivät läheskään kaikki sairastuneet pääse hoidon piiriin, koska perusterveydenhuollon keinot tunnistaa sairastuneet ovat puutteelliset ja sairauteen erikoistunutta henkilökuntaa on vähän. Painoindeksillä on edelleen liian suuri merkitys hoitoon pääsyn kriteerinä, vaikka valtaosaa syömishäiriötä sairastavista ei voi tunnistaa ulkoisen olemuksen perusteella. Erityisesti tunnistamatta jäävät aikuisten sekä ylipainoisten, ahmimisella oireilevien syömishäiriöt. Kokemusten mukaan aikuisten syömishäiriöitä ei myöskään uskalleta ottaa puheeksi, vaikka oireilu olisi silminnähtävää.

2. Liitto toivoo resursseja kaikenikäisten syömishäiriöitä sairastavien ja heidän läheistensä kattavien hoitopolkujen rakentamiseen ja rakentavaan yhteistyöhön julkisten ja yksityisten hoitoyksiköiden kesken

Syömishäiriöiden varhaisen puuttumisen tuloksellisuuden edellytykset ovat toimivat hoitopolut perus- ja erikoissairaanhoidon yksiköissä sekä joustava siirtyminen (myös hoitohistorian ym. tietojen välittyminen) yksiköstä toiseen. Syömishäiriötä sairastavan läheisen huomioiminen on kirjattu Syömishäiriöt Käypä hoito -suositukseen. Kun hoitopolkuja rakennetaan, niissä tulee huomioida kaikenikäiset sairastuneet, erilaiset syömishäiriötyypit, sairauden ilmeneminen myös miehillä ja sairastavien läheiset. Hoitopolun tulee olla läpinäkyvä sekä sairastuneelle että hänen läheiselleen. Syömishäiriöiden hoidon erikoisosaamisen tulee olla kaikenikäisten sairastavien ja heidän läheistensä käytössä.

Syömishäiriöliitto - SYLI ry edustaa syömishäiriöön sairastuneita ja heidän läheisiään. Liiton tarkoituksena on edistää edustamiensa ryhmien hyvinvointia vaikuttamalla syömishäiriöiden tunnettuuteen sekä hoidon ja kuntoutuksen kehittymiseen. Liitto nostaa keskusteluun syömishäiriöön sairastuneiden asemaan ja hoitoon liittyviä epäkohtia, joista keskeisimpiä ovat hoidossa esiintyvät suuret alueelliset erot laadullisesti ja määrällisesti. Liitto tukee jäsenyhdistystensä alueellista toimintaa sekä yhdistyksissä tehtävää vapaaehtoistyötä. Paikallisesta toiminnasta, mm. vertaistukitoiminnan ylläpitämisestä, vastaavat liiton alueelliset jäsenyhdistykset, joita on tällä hetkellä seitsemän. Jäsenyhdistyksissä on yhteensä yli 650 henkilöjäsentä.